

Rapport- De två första åren, 2014-2016

Vinka In, Vägen in för unga i Vingåker och Katrineholm

Av LSG Västra Sörmland ,

genom Utvecklingsledare Charlotte Kvarnhem , Katrineholm mars 2017

Innehåll

Bakgrund	3
Syfte.....	3
Avgränsning.....	3
Mål.....	4
Målgrupp	4
Tillvägagångssätt	4
Halvår 1 -Kickoff och arbete med heterogena arbetsgrupper	5
Halvår 2 – Gemensamma lokaler, teamstart , individintag och besök i Umeå	5
Halvår 3- Den tänkta modellen i skarpt läge	6
Halvår 4- Utvecklingsarbete med nya teammedlemmar	7
Resultat av samlokalisering i Katrineholm	7
Resultat av samlokalisering i Vingåker	8
Resultat för samverkansmodeller	8
Resultat av arbete med individer	9
Sammanfattning.....	10
Vinka IN´s värdegrund	11
Insatskarta för Vinka IN´s målgrupp 2015	12
Vinka In modellen "Tre vägar"	13

Bakgrund

I Katrineholm och Vingåkers Kommuner fanns 2014, sammanlagt, minst 300 individer 16- 29 år vilka var i behov av stöd från fler aktörer än en. Dessa ärenden återfanns hos Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Landstinget och kommunernas olika förvaltningar. Några av individerna hade kontakt med flera av dessa aktörer samtidigt.

En initial förstudie inför den finansiella ansökan, ledd av Mia Bärlin på Viadidakt, bedömde att det i denna grupp fanns en större andel som inte skulle klara av att ta sig ut på arbetsmarknaden av egen kraft. För dessa individer önskade man skapa olika stödjande insatser med syfte för att förbättra deras möjligheter till egen försörjning. Man såg det som begränsande att gränsdragningen mellan olika myndigheters ansvarsområden ibland var svåra att definiera och att ibland identifierades behoven hos individen olika, hos olika aktörer. Därigenom ökade risken för individen att skickas mellan olika myndigheter och åtgärder utan särskilt resultat.

Efter ett studiebesök hos Ungdomstorget i Umeå 2013 fick representanter ifrån organisationerna en inblick i hur Umeå framgångsrikt arbetat med samlokalisering sedan 2007 .

LSG- Lokala samverkansgruppen I Katrineholm och Vingåker fattade därefter beslut att ansöka om finansiering för ett liknande samverkansprojekt med målsättning att implementera en liknande modell i Vingåker och Katrineholm. Implementeringstiden sattes till två år och startade, finansierad av Samordningsförbundet Rar, i November 2014.

Syfte

Syftet med implementering av samverkansmodellen beskrevs i den finansiella ansökan, enl. följande:

”Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Landstinget samt Katrineholms och Vingåkers kommuner vill skapa en sammanhållen mötesplats, där arbetssökande med särskilda behov kan få det stöd de behöver. Genom att samlokalisera verksamheter och funktioner ska ett gemensamt synsätt underlättas. Vidare ska den kompetens som finns hos de samverkande parterna bättre tas tillvara och gemensamma verktyg och bedömningsinstrument ska användas. Samlade kompetenser ska ge bättre och snabbare” träffsäkerhet” på insatser. För individen ska detta leda till att hon/han blir bättre rustad för egen försörjning och att tiden med bidragsberoende förkortas. En metod och struktur för samverkan runt målgruppen som står långt från arbetsmarknaden ska gemensamt arbetas fram.”

Avgränsning

Denna rapportering kommer i huvudsak behandla de mål vilka har en relation till den av RAR finansierade implementeringstiden och dess samverkansmål. Därav redovisas individmålen kortfattat.

Mål

Målsättningen vid implementeringstidens start var att utforma:

- En modell för samverkan i Vingåkers och Katrineholms kommuner, med utgångspunkt i "Umeåmodellen".
- Samlokalisering av resurser
- En gemensam värdegrund för samarbetet.

Målgrupp

Vinka In's målgrupp är individer i åldern 18-27 (16-29) med komplexa behov, vilka är hjälpta av stöd från fler aktörer än en för att närma sig egen försörjning, studier eller arbete.

I denna grupp finns:

- Individer som har en diagnos och behöver mer stöd för att närma sig egen försörjning
- Individer som eventuellt är berättigade en diagnos. Och behöver rätt stöd för att närma sig egen försörjning.
- Individer i behov av rätt vård-/stödkontakt för att närma sig egen försörjning.

Målgruppen benämndes initialt "Individer med behov av särskilt stöd och samverkan för att nå en egen försörjning i åldersgruppen 16-29 år." Under projektets första halvår kartlades den potentiella grupp "unga vuxna" som kunde tänkas vara hjälpta av samverkan. Utifrån arbetsgruppens arbete beslutade styrgruppen att anta den nya målgruppsbeskrivningen. Man sökte i arbetet att finna olika kategorier av hjälpbehov. Syftet var att på så sätt tydligare identifiera undergrupperna för att bättre förstå vilken typ av stöd de kommer att behöva. Arbetet syftade också till att skapa en större förståelse för de olika organisationernas "grupp unga", vilka visade sig variera mycket i t.ex. åldersspannet.

Tillvägagångssätt

Utvecklingsprocessen har under de två första åren innefattat några huvudsakliga fokusområden i relation till målen:

- 1. Att bygga förståelse, relation och samverkan mellan organisationerna**
- 2. Att skapa en gemensam modell för hur man önskar ta emot och arbeta målgruppen vidare.**
- 3. Att betrakta implementeringstiden *just som* en implementering och därigenom bibehålla fokus på att modellen i framtiden skall bäras av organisationerna själva.**

Centralt i implementeringsprocessen har varit att skapa samstämmighet mellan organisationerna och en upplevelse av att äga Vinka IN gemensamt. Att sammanfoga en så stor mängd myndigheter och organisationer är en komplex uppgift, därför lades redan från start stor vikt vid förståelse av de olika

organisationernas skiftande strukturer och uppdrag. För att genomföra ovanstående mål har en mängd aktiviteter genomförts, några av dem presenteras nedan.

Halvår 1 -Kickoff och arbete med heterogena arbetsgrupper

Under det första halvåret lades full kraft vid att bjuda in organisationer till medverkan. En stor grupp träffades i Januari-15, under en två dagars- kickoff, i syfte att utbyta kunskap om de olika organisationernas uppdrag. Det var väsentligt viktigt att lära känna varandras organisationer, dess styrkor, svagheter, begränsningar och möjligheter i syfte att fördjupa samarbetet. Det gavs också möjlighet att tydligt uttala vad man önskade sig av den framtida samlokaliseringen och modellen för samverkan.

Under Kickoffen formades den värdegrund¹ som var del av målen. Runt den fanns en arbetsprocess som får ses som väsentligt viktig i relation till samsyn av vad man önskade genomföra tillsammans.

Vid dessa formades några ytterligare områden att arbeta vidare med under de kommande månaderna och heterogena arbetsgrupper indelades för att göra så. Dessa grupper fick i uppgift att utveckla:

- Samlokaliseringsmodell- hur ska Vinka In-procesen se ut?
- Vilken är vår målgrupp?
- Förhållningssätt -Hur önskar vi arbeta?
- Introduktionsdagar -Hur bygger vi ett bra introprogram?

I april-15 anordnades en Implementeringsdag med syfte att starta upp samlokaliseringen. Denna dag hade bred uppslutning då ca 60 personer från olika organisationer deltog. Dagen syftade dels till att presentera de olika arbetsgruppernas resultat kring modell och målgrupp samt att markera en gemensam start för bred implementering. Vidare la man gemensam tid till att rita upp och diskutera vilka insatser som fanns för målgruppen och vilka man saknade. Detta sammanställdes senare till en insatskarta² vilken blev en tydlig indikation på vilka insatser som saknades. Arbetet med den gemensamma insatskartan har lett till faktiska förändringar i aktörernas insatser och varit en viktig kunskapsbank i arbetet med Vinka IN's målgrupp.

Halvår 2 - Gemensamma lokaler, teamstart , individintag och besök i Umeå

I Maj- 15 startade vi upp våra team. Flera aktörer flyttade in på Friggagatan 5 i Katrineholm. I Vingåker fanns redan lokalen på Åbrogården där teamet nu fick ett eget rum.

Under sommaren-15 var fokus att iordningställa de nya lokalerna. Så som ofta är fallet under sommarmånaderna var aktiviteten i teamen lägre. Teamen träffades varje vecka och formade hur man ville gå tillväga för att ta emot de första individerna, hur sekretessupplägget skulle se ut och vad som skulle hända efter intaget.

¹ Se sidan 11

² Se sidan 12

I september-15 tog vi emot de första individerna. Upplägget då var att efter antagning direkt erbjuda introduktionsdagar (ett upplägg vi visste hade fungerat i Umeå). Introduktionsdagarna var ett sätt att träffa individen flera dagar i sträck, lära oss mer om individen, samt informera individen om framtida möjligheter genom Vinka In´s aktörer.

Då flera av aktörerna inte hade fasta arbetsplatser i samlokaliseringslokalerna bestämdes att ha en samlokaliseringsdag per vecka samt att skapa tid för ett "öppethus" under några timmar denna dag då individerna ges möjlighet att träffa handläggare.

I november reste 32 personer ifrån olika organisationer på en studieresa till Umeå. Där gavs möjlighet att sätta sig in i hur Umeås arbete med en liknande målgrupp ser ut. Utöver gemensamma informationer från utvecklingsledare Katarina Hansson och representanter för olika insatser gavs Vinka In-organisationerna också möjlighet att besöka Umeås motsvarighet till den egna hemmaorganisationen.

Halvår 3- Den tänkta modellen i skarpt läge

De första individerna till Vinka IN togs emot i september-15 och därefter erbjöd vi intag för grupper mellan 6-8 personer ,en gång per månad och kommun, under resten av 2015. Det varierade i vilken utsträckning erbjudna deltagare valde att medverka eller ej.

Under perioden september- 15 till januari- 16 tog vi emot 40 individer, varav 34 var kvar i Vinka IN i januari-16

Initialt var planen att den handläggare som anmälde sin individ till Vinka IN också skulle vara dess kontakt genom flerpartsplaneringar mm. Det blev snart tydligt att tanken inte var realistisk. Den huvudsakliga anledningen kan man, något förenklat, säga var att individerna dels hade ett mycket större hjälp/stöd behov än förutspått, samt att det vid antagning till Vinka In visade sig finnas behov som inte sällan handlade om helt andra stödbehov än det som den ursprungliga handläggaren hade inom sitt arbetsområde.

I januari -16 var situationen inte längre hållbar, man bad styrgrupp och LSG om hjälp. Det behövdes ytterligare en stödinsats för att kunna göra skillnad för de nu antagna individerna och samtidigt avlasta de handläggare som behövde släppa fall de felaktigt hade på sitt bord. Tanken om koordinatörer föddes.

Under detta halvår gjorde Apel intervjuer med personer på olika ansvarsbefattningar och presenterar sina tankar för styrgruppen. Det står vid denna tid klart att det finns frågetecken kring Vinka IN´s identitet och styrgruppen fick i uppgift att arbeta med frågeställningarna och tydliggöra.

Under våren godkände RAR omfördelning av budget (att använda den tidigare handläggarposten) till en 50 % koordinatörstjänst. Att utföra koordinatorsarbetet utsågs initialt handläggare från Viadidakt och Vård och Omsorgsförvaltningens Resurscenter.

Halvår 4- Utvecklingsarbete med nya teammedlemmar

Utifrån det stora hjälpbehov individer i Vinka IN uppvisat gjordes inga fler nyintag under året. Handläggare och koordinators fortsatte att vidareutveckla varianter på teamstrukturer och samarbetsformer kring individerna.

Inför sommaren stod det klart att en majoritet av organisationerna, av helt skilda orsaker, skulle byta ut sina handläggarteamen. Utifrån detta hölls i juni-16 en Teamdag på Båsenberga i syfte att överföra och bevara kunskap.

De sista månaderna aug-okt genomsyrades teamarbetet av stor osäkerhet. Dels fanns ett stort behov av att utöka koordinatorsrollen, dels fanns osäkerhet kring hur implementeringen efter den sista oktober faktiskt skulle bli. I september -16 höll Apel ett seminarium där frågeställningar kring Vinka In's framtida implementering presenterades. Vid den tidpunkten fanns fortfarande stora frågeställningar kring den faktiska implementeringen. En ny ansökan formades till Rar och Vinka in fick i vissa delar förlängt anslag för fortsatt implementering.

Inför den nya perioden beslutade några av samverkansaktörerna att utöka sin delaktighet i Vinka IN och medfinansiera genom att:

- Viadidakt bidrar med en Koordinator på 100 % fördelat på Katrineholm och Vingåker
- Vård och omsorgsförvaltningen i Katrineholm bidrar med en Koordinator på 20 %
- Socialtjänsten i Katrineholm utökar sin bemanning till 4 dagar / vecka fördelat på 2 handläggare
- Psykiatrin utökar sin närvaro på Friggagatan till samtliga torsdagar/förmiddag. Utöver tidigare terapeuter bidrar man nu också med arbetsterapeuter. Deras närvaro på Friggagatan riktar sig mot individer i såväl Katrineholm som i Vingåker.

Resultat av samlokalisering i Katrineholm

I Maj 2015 flyttade Vinka IN till det nya huset på Friggagatan 5 i Katrineholm. Samlokaliseringen har, liksom modellen, följt organisationernas behov och möjligheter. Följande organisationer/ funktioner, har eller har haft fasta arbetsplatser i huset, hela perioden, eller del av perioden 2015-2016

- Arbetsförmedlingen, Ungdomshandläggare
- Försäkringskassan, Handläggare
- Socialförvaltningen, Biståndshandläggare och Merkur Öppenvård
- Viadidakts Ungdomstorg ,Arbetsmarknadscoacher , studie och yrkesvägledare
- Vård och Omsorgsförvaltningen, Resurscenter, Arbetskonsulenter och IPS
- Bildningsförvaltningens IA-klass och Studiegården och #jagmed
- Vinka IN, utvecklingsledare

Utöver aktörer med fast plats har vi under projektperioden implementerat en fast, veckovis, samlokaliseringdag . Dagen har varit en fast mötesdag då övriga aktörer kommit till Friggagatan för att träffa Vinka IN-teamet samt finnas på plats för möten med våra unga. Dessa har under tiden, i olika utsträckning varit:

- Psykiatriska kliniken, terapeuter, arbetsterapeuter, samordnare
- Habiliteringen, samordnare, kurator
- Vår vårdcentral, rehab-koordinator
- Vård och Omsorgsförvaltningen, medborgarfunktionen, Biståndshandläggare
- Bildningsförvaltningen, Gymnasiesär, Samordnare

Resultat av samlokalisering i Vingåker

Följande organisationer/ funktioner, har eller har haft fasta arbetsplatser på Åbrogården, hela perioden, eller del av perioden 2015-2016

- Individ och Familjeomsorgen / Socialsekreterare
- Individ och familjeomsorgen / LSS-handläggare
- Viadidakt/ Arbetsmarknadscoach
- Arbetsförmedlingen / Handläggare
-

Utöver aktörer med fast plats har vi under projektperioden implementerat en fast , veckovis, samlokaliseringshalvdag . Detta har varit en fast mötestid då övriga aktörer kunnat komma till Åbrogården för att träffa Vinka IN teamet samt finnas på plats för möten med våra unga. Dessa har under tiden, i olika utsträckning varit:

- Försäkringskassan
- Slottsskolans, Studie och Yrkesvägledare
- Vårdcentralen i Vingåker, rehab-kordinator

Utöver dessa aktörer har Psykiatriska Kliniken och Habiliteringen, båda i Katrineholm, varit behjälpliga med samverkan på distans, kring individer från Vingåker.

Vilka aktörer som har fast arbetsplats har redan visat sig skifta och kan förmodas även i framtiden bli en organisk process i relation till organisationernas föränderliga natur.

Resultat för samverkansmodeller

Under de två första åren har modeller för samverkan arbetats fram i Katrineholm och Vingåkers kommuner. Under det första halvåret skapades i en av arbetsgrupperna en modell vilken i stora drag kopierade Umeås arbetssätt. Den reviderades under hösten 2016 till att gälla ett bredare informationsutbyte och effektivare vägar än tidigare.

Anledningarna till vidareutvecklingen var dels att hjälpbehovet visat sig vara större än beräknat och att en stor grupp, vilka initialt hjälp/stödbehovet missbedömdes för. Men också hade det vuxit fram en önskan bland handläggarna att använda Vinka IN teamen för informationsutbyte, i syfte att dra större nytta av den gemensamma mötesytan.

Det är tydligt att modellen för samverkan inte kan vara statisk. Utifrån organisationernas stora förändringsbenägenhet i relation till individuella uppdrag, inriktning och resurser kan man förmoda att modellen även framledes kommer att bestå i en organisk process med stor strukturell rörlighet.

Den modell som är aktuell vid tvåårsrapportens utförande är den vi kallar Tre vägar³. Den syftar till att erbjuda informationsutbyte, flerpartsplanering eller koordinator utifrån individens aktuella behov, och kan på så sätt ses som förfinad metod att samarbeta kring målgruppen.

Resultat av arbete med individer

Under de första två åren har Vinka In tagit emot ca 50 individer, varav ca 10 ganska omedelbart lämnat sina platser pga orsaker som: flytt till annan kommun, missbruk (utan önskan att få hjälp), eller att individen uteblivit och ej varit kontaktbar.

I diagrammet nedan presenteras i korthet vilka grundläggande hjälpfunktioner man hittills kunnat erbjuda gruppen som stannat kvar.

Insats vilken kontakt med Vinka IN lett till:	Vingåker:	Katrineholm:	Totalt:
Totalt antal individer, avser dem som gått introprogram och stannat i minst en månad	14	24	38
Medelålder	21	22	
Antal män/kvinnor	16/5	18/6	
Påbörjat studier	3	5	8
Påbörjat praktik hos kommun eller näringsliv	7	7	14
Påbörjat daglig verksamhet/extern dagl.ver	0	8	8
Påbörjat lönearbete	3	2	5
Försörjning			
Ansökt om och beviljats försörjningsstöd (från ingen försörjning)	2	3	5
Ansökt om och beviljats aktivitetsersättning	1	7	8
LSS			
Ansökt om och beviljats LSS (och därigenom vidare till VOF)	1	6	7
Hjälp gällande hemmet:			
Fått hjälp att bryta isolering	5	16	21

³ Se sid 13

Hjälp till bostad	2	2	4
Hjälp i hemmet	1	3	4
Hjälp till vårdkontakt	Vingåker	K-holm	Totalt
Vårdcentral, Psykiatri eller missbruksvård	10	15	25
Aktualiserad av:			
Socialförvaltningen	5	15	20
Arbetsförmedlingen	2	6	8
Försäkringskassan	3	0	3
Viadidakt	1	2	3
Psykiatri	1	0	1
Vårdcentral	0	1	1
Annan aktör	2	0	2

Sammanfattning

Vid uppstart av implementeringstiden fanns det från organisationerna en önskan att samarbeta närmare andra organisationer. I dag har man i Vinka IN en arbetssituation där alla organisationer har en direkt koppling och kontakt till en eller flera handläggare i övriga organisationer som berör målgruppens utmaningar på vägen mot egen försörjning.

Såsom Apel tidigare beskrivit finns det frågeställningar kring Vinka IN's identitet, styrning och ledning. Att jobba vidare med dessa frågor är ett fortgående arbete vilket framtiden ger möjlighet att fortsätta söka tydlighet i. Att leda och driva ett samverkansprojekt i en så komplex och mångfacetterad miljö som Stat, Kommuner och Landsting är, får man förmoda, kommer fortsätta att vara en ytterst organisk process. I den krävs stor lyhördhet och flexibilitet. Det är naturligt att handläggare och chefer byts ut, varför tydliga ramar för flexibiliteten, ett tydligt gemensamt ägande och en utvecklingsledning kommer att vara funktioner man bör beakta som viktiga.

Teamen i Vingåker och Katrineholm har visat sig vara en viktig faktor i att skapa arbetssätt som är hållbara för samverkan. Genom veckovisa möten har man inte bara utbytt erfarenhet och information om målgruppen utan också i stor utsträckning resonerat beslut kring hur man skall samarbeta i relation till organisationernas möjligheter och behov å ena sidan, och Vinka In's behov å andra sidan. Teamens insats har varit viktig, dels ur ett utvecklingsperspektiv, dels ur perspektivet att äga processen gemensamt. Det kan inte nog understrykas hur stort stödbehovet för delar av målgruppen är och hur viktiga samordnade insatser ledda ur ett organisakt, föränderligt, perspektiv kommer fortsätta att vara.

Vinka IN´s värdegrund

Utformat av organisationerna i en gemensam workshop i Januari 2015

Positiv samverkan

Vi har förtroende för varandras kompetens

Arbetar prestigelöst och ber varandra om hjälp.

Arbetar flexibelt och vågar tänka nya lösningar, med respekt och nyfikenhet för varandras domäner

Vår samverkan handlar om individen i fokus.

Vi prioriterar Vinka-IN och tar våra roller och vårt ansvar på allvar.

God människosyn

Vi är väl medvetna om att alla är unika.

Vi tar ansvar för att inkludera alla.

Vi möter personen "där den är".

Vi har en etisk människosyn.

Håll i och håll ut

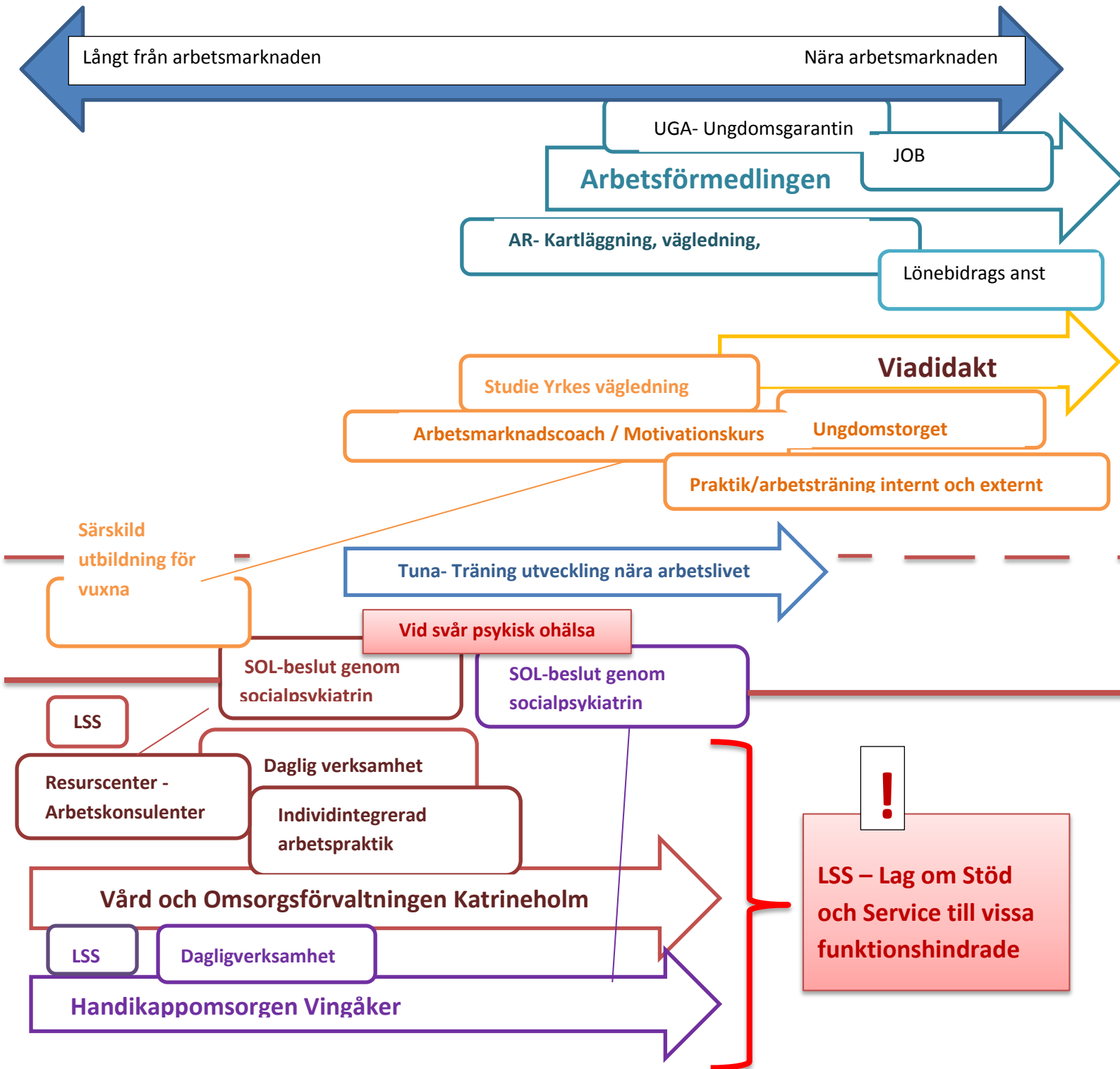
Skapa relationer!

Ha tålamod!

Jobba för trygghet genom ett genuint engagemang.

Vi tror på individens förmåga och är lösningsfokuserade i mötet.

Insatskarta för Vinka IN's målgrupp 2015

Vinka In modellen "Tre vägar"

